

Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

★ CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnovijo naročilno. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušajo.

TELEPHONE: CHelsea 3—1242
No. 181. — Štev. 181.

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
Volume XLVII. — Letnik XLVII.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 5, 1939—SOBOTA, 5. AVGUSTA, 1939

MED HRVATI IN SRBI JE BIL DOSEZEN SPORAZUM

DR. MAČEK JE OPUSTIL ZAHTEVO ZA PREMEMBO USTAVE

Obramba dežele in vnanja politika bo skupna zadeva. — Prvotni načrt za razdelitev Bosne je bil opuščen. — Knez Pavle in kneginja Olga na potu iz Londona.

ZAGREB, Jugoslavija, 4. avgusta. — Medtem ko je knez namestnik Pavle na potu iz Londona pričakuje hrvatski krogi, da bodo v kratkem posajeni odnosi med Hrvati in Srbi. Knez Pavle se bo najbrž vstavil na svojem gradu na Bledu, kamor je z dalmatinske obali že tudi odpel načelnik vlade Dragiša Cvetković s svojo družino. Dr. Vladimir Maček pa se nahaja na svojem posestvu v Kupinacu, nedaleč od Zagreba. Splošno mnenje prevladuje, da je prišlo do kompromisnega sporazuma v poglavitnih točkah in da se je bilo poklicanih na posvetovanje več vodilnih juristov, da izrazijo svoje mnenje, ako sporazum od govornja določbam ustave.

Sporazum mora samo še odobriti regentstvo, predno bodo objavljene podrobnosti sporazuma. Prvi sporazum je bil objavljen pred štirim meseci, toda regentstvo ga je vetiralo.

Po zanesljivih hrvatskih virih sloni sedanji sporazum na naslednjih poglavitnih točkah:

1. Teritorialno vprašanje je bilo olajšano s tem, da so bili opuščeni manj važni problemi, ki bodo rešeni enkrat pozneje. V novem sporazumu Bosna ne bo razdeljena, kar je bil v prvem sporazumu poglavitni vzrok, da je regentstvo sporazum vetiralo. Sporazum tudi ne vsebuje določbe, da naj bo krajjevljina razdeljena v štiri province, temveč samo postavljena avtonomna hrvatska provinca z nekaterimi obmorskimi okraji.

2. Kake oblasti bo izvrševala avtonomna Hrvatska, še ni bilo natančno določeno, pač pa je bilo sklenjeno, da bo imela osrednja vlada v Beogradu v svojem področju vnanjo politiko in obrambo, Hrvatska pa bo imela v svoji oskrbi gospodarske in vzgojne zadeve.

3. Glede bodočega kabineta, ki bo uveljavil sporazum, je bila izpuščena prvotna namera, da bi bila med hrvatsko stranko in Cvetkovičevno vladno stranko postavljena koalicijska, temveč je bila postavljena obsežnejša ideja narodne vlade, iz katere tudi srbska opozicija ne bi bila izključena.

Pri sedanjih pogajanjih sta dr. Maček in Cvetkovič vsak nekaj popustila, zlasti je dr. Maček z ozirom na splošno evropsko napetost opustil svojo zahtevo glede premembe ustave. Mesto tega je privolil, da ostane ustava neizpremenjena, toda nekatere določbe bodo izpuščene s posebnimi odloki v soglasju s členom XVI. jugoslovanske ustave.

LONDON, Anglija, 4. avgusta. — Jugoslovanski knez namestnik Pavle in njegova soproga kneginja Olga sta se sinoči odpeljala iz Londona, kjer sta bila dva tedna na obisku pri Kentskem vojvodi in vojvodinji. Vojvodinja Kentska Marina je sestra kneginje Olge.

BEOGRAD, Jugoslavija, 4. avgusta. — Dogodki v zvezi s preiskavo lista "Vreme" so razvijajo dalje, ko se je moral urad Francaise Agence Economique et Financiere izseliti iz poslopja "Vreme." Nedavno je narodni skupščini nek poslanec vprašal, ako je vladi znano, da francoska agentura razpošilja vesti, ki škodujejo deželi. Urad agenture je bil preiskan, toda ni bilo naznanjeno, kaj je preiskava dognala.

Agentura je podružnica pariške družbe in je bil Stojadinović, predno je postal ministrski predsednik, njen prvi ravnatelj, nato pa je svoje mesto odstopil svojemu bratu Dragomiru.

Vojaki, farmerji in vigilantje proti stavkarjem

ŠTIRISTO ŠTRAJKARJEV JE OBDOLENIH VSTAJE

GREEN MOUNTAIN, Colo., 3. avgusta. — Davi je dospel v tukajšnje mestece, zgrajeno iz lesenih kolib; tisto milicarjev v popolni vojni opremi. Njihova naloga je napraviti red med štrajkarji in njihovimi nasprotniki. Štrajkarji, ki jih je nad štiristo, so obdoleni vstaje. Proti njim je nastopilo skoro isto število neštrajkarjev in vigilantov.

Po noči sta divjali dve bitki. Obe stranki — štrajkarji ter njihovi nasprotniki — sta dobro preskrbljeni z orožjem. Štrajkarjem so prišli na pomoč njihovi prijatelji iz Denverja, šerif je pa zaprisegel toliko pomožnih šerifov, kolikor jih je mogel dobiti. Najmanj pet oseb je bilo ranjeno, ki so bile odpeljane v bolnišnico.

Po mnenju guvernerja Carra je izbruhnila vstaja ter je naročil vojaštvu uvesti obsežno stanje. Obveščen je bil, da si stoji nasproti obojestranski in da lahko vsak hip pride do strašnega prelivanja krvi. Proti jutru je bilo razstreljenih več mostov, na cestah so bile pa postavljene barikade. Neštrajkarji, renčerji in farmerji so prodri močno vrsto piketov ter se polastili Green Mountain nasipa in predora, pri katerem vsled štrajka vse delo že tri tedne počiva.

Državni patrolman Myron Donald je sporočil, da sta bila v boju usmrčena dva možka, toda ta vest zaenkrat še ni potrjena. Vojakom poveljuje major Richardson. K nasipu, ki bo veljal štiri milijone dolarjev, vodita samo dve poti, ena s severa, druga z juga. Oba sta zavarovani s kablami. Štrajkarji imajo svoj glavni stan v starem salonu. Vsega skupaj jih je nekaj nad štiristo. Oba dohoda v naselbino so zavarovali, da neštrajkarji ne morejo do njih.

Vigilanti so porušili most in del ceste vodeče s severa. S tem so zaprli pot ojačenjem, ki jih pričakujejo štrajkarji iz Denverja. Štrajkarji so člani Delavske federacije in Lewissovega Kongresa.

Delo v Green Mountain predoru zelo počasi napreduje. Inženirji pravijo, da bi morali biti v normalnih razmerah predor završen v tridesetih dneh.

AMERIŠKI TURIST OBSTRELJEN
JERUZALEM, Palestina, 3. avgusta. — Izven mesta Haife so oddali arabski vstaji več strelov na izletniški bus. V busu se je nahajal tudi ameriški državljan Harold Saperstein, ki ga je krogla ranila na roki.

LONDON, Anglija, 3. avg. — 83 letni dr. Sigmund Freud, učenjak svetovnega slovesa, ki je moral zaradi svojega židovskega pokolenja pobegniti iz Avstrije, je nevarno zbolel.

Zato ni nikake dvojbe, da bo preiskava francoske agenture združena s preiskavo lista "Vreme".

RAZREDNI BOJ SE JE ŽE PŘIČEL

Značilna izjava obtoženega delavskega voditelja Bridgesa. — Pred sodiščem je pričal v svoji lastni zadevi.

SAN FRANCISCO, Cal., 4. avgusta. — Harry Bridges CIO delavski voditelj in voditelj pristaniških delavcev na zapadni obali je danes nastopil kot priča v svoji lastni zadevi. Kot znano, nameravajo Bridgesa deportirati, ker ni ameriški državljan in mu skušajo dokazati, da je, oziroma da je bil član komunistične stranke. Ko je odgovoril na stavljen vprašanje, je dojel še nekaj opazk o sedanjem položaju v deželi.

V Ameriki že divja razredni boj, — je vzkliknil, — in piketi niso več varni svojega življenja. Slučaj, da streljajo nanje, so na dnevnem redu.

Z mize je vzel časopis, v katerem je bile z debelimi črkami poročane o pohodu vojaštva proti Green Mountain nasipu v Coloradu.

— Ali že imamo v Ameriki razredni boj? — ga je vprašal Thomas B. Shoemaker, odvjetnik vladne oblasti.

— Da, — je odvrnil Bridges. — Na eni strani so velepodjetniki, na drugi strani so pa delavci, mali trgovci in mali farmerji.

— Spor bi bilo mogoče uravnati, — je dostavil Bridges, — če bi hoteli delodajalci le nekoliko popustiti.

Na vprašanje, če razredni boj lahko dovede do prelivanja krvi, je odgovoril Bridges: — Seveda. Saj je že dovedel. Toda skoro v vsakem slučaju je tekla le delavska kri.

Nadalje je poudarjal delavski voditelj, da so mali farmerji prisiljeni seliti se iz Californije, ker so velepodjetja in banke prevzele vse poljedelstvo. Male trgovce, kolikor jih je še, bodo pa kmalu pregnale verižne trgovine. Vse stremi po monopolizaciji. Prav lahko se zgodi, da bo imela Amerika 30,000,000 nezaposlenih, za katere se velepodjetniki ne bodo popolnoma nič brigali.

SVOJO MATER JE MAŠČEVAL . . .

BENTON, Ill., 3. avgusta. — 32 letni George W. Gore, Jr., je priznal, da je usmrtil svojo mačo, ker se ni mogel sprijazniti z mislijo, da bi mogla kakšna druga ženska prevzeti mesto njegove prave matere.

Zrtev, Mrs. Nancy Gore, je bila druga žena dr. Georgea Gorea, znanega zdravnika v južnem delu Illinoisa. Nancy je bila deset let njegova tajnica in se je poročila z njim par mesecev po smrti njegove

TAFTOV SIN BO KANDIDIRAL

Zagovarja novo orientacijo vlade in obsoja nepravilnosti, ki jih je počel New Deal. — Republikanci naj odločijo.

WASHINGTON, D. C., 4. avgusta. — Senator Robert A. Taft, sin bivšega predsednika Združenih držav in prejšnjega predsednika najvišjega sodišča, je danes pisal G. F. Eyrrihu, predsedniku republikanskega okrajnega izvršilnega odbora v Cincinnati, da ga oziroma da je bila delegacija sme imenovati na prihodnji republikanski narodni konvenciji za predsedniškega kandidata.

Dostavil je, da je s svojo sedanjo službo kot senator prav zadovoljen, ne ustraši se pa nobenega težkega dela. Zanj je odločilno besedo o tem bodo seveda imeli republikanci državi Ohio.

— Ameriško vlado je treba popolnoma preorientirati, — je pisal Taft, — kajti v nasprotnem slučaju ne bo več mogoče vzdržati solventnost državne zakladnice, svobode podjetništva ter slednjice tudi osebne svobode. "New Deal" je storil velike napake, katere bo le težko popraviti, toda popraviti jih bo treba.

Senator Vandenberg iz Michigana, ki tudi prihaja v poštev kot republikanski predsedniški kandidat, je rekel, ko je slišal o Taftovem sklepu: — Lepo, lepo! Čimveč se jih bo oglasilo za predsedniškega kandidata, tem prijetneje bo.

ZAPUŠČINA MORNARISKEGA TAJNIKA

CHATHAM, Va., 3. avg. — Ameriški mornariški tajnik Claude A. Swanson, ki je nedavno umrl, je zapustil poleg velike hiše v Washingtonu še \$37,000. Deset tisoč dolarjev je zapustil svojemu pastorku Douglasu Deanu Hallu, hišo in dve tretini ostalega premoženja dobi njegova vdova, eno tretino pa njegov brat in sestra.

ROJAK ODNESEL PRVO NAGRADO

Včeraj se je vršil na World Fairu v New Yorku veliki muzikantični kontest različnih instrumentov. Kot solist na piano harmoniko je odnesel prvo nagrado Jugoslovan Mr. Daniel Grbac, iz Ottawa, Ill. Tozadovoljni kontest se je najprvo vršil v četrtku v hotelu New Yorker; včeraj pa na World Fairu pod pokroviteljstvom American Accordionist Assn.

GARNER BO DANES ODPOTOVAL

WASHINGTON, D. C., 4. avgusta. — Podpredsednik Garner bo v danes zvečer odpoval od tukaj proti Uvalde v Texas. Sedanjí kongres se je zaključil in kongresniki so nestrpno pričakovali konca kongresnega zasedanja, ki je bilo izredno dolgo in naporno.

Ameriški časnikiarji za tretji Rooseveltov termin

SAN FRANCISCO, Cal., 4. avgusta. — Na tukajšnji konvenciji ameriških časnikarjev (American Newspaper Guild) je bila s 108 proti 8 glasovom sprejeta resolucija, ki pozivlja Roosevelta, naj v tretje kandidira za predsednika.

HITLER IMA VPLIV NA ŽENSKE

LONDON, Anglija, 3. avg. — Sem so se vrnile tri plesalke, ki so plesale pred Hitlerjem v Wintergarten. Stare so po sedemnajst, osemnajst in devetnajst let. Vse tri so mnenja, da ima Hitler za ženske neko magnetično silo. Posebno njegovim očem se niso mogle načuditi. Vse tri so mnenja, da se Hitlerjevi osebnosti ne more ustavljati nobena ženska.

RAZGLEDNICE

Newyorške
SVETOVNE RAZSTAVE
DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK
35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE
CENA ZBIRKE
50c
(Polnoba plačana)
Vsoto lahko pošljete v znamkah
po 2 oziroma po 5 centih.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Baker, President J. Lepka, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisements on Agreement

Na celo leto valja list na Ameriko	Za New York na celo leto .. \$7.00
in Kanado	Za pol leta
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto .. \$7.00
Na štiri leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$5.—

"GLAS NARODA" IZDAJA SVAKI DAN IZVEMSI NEDELJ IN PRAENIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1922

DOJŠI brez postojne in osebne se ne pričakuje, tesar na naročilo naj en blagoviti pošiljati po Money Order. Pri naročilih knjige narodnega izdajstva, da se nam tudi prejmejo navedeni nazivi, da hitro naše odgovorimo.

PARLAMENT IN CHAMBERLAIN

V angleški poslanski zbornici bodo te dni precej viharne debate. Zastopniki delavske stranke, liberalci in nekateri konservativci bodo zahtevali, naj angleški ministrski predsednik Chamberlain začasno opusti svojo politiko "pomirjevanja", katere se je tako vztrajno lotil in spravil ž njo cele narode v nesreče.

Angleški parlament se bo namreč podal na počitnice, in poslanci se resno boje, da jo bo Chamberlain v teh dveh mesecih pošteno zavozil.

Ministrski predsednik najbrž ne bo ničesar obljubil. V poslanski zbornici ima še vedno toliko pristašev, da se mu ni treba bati nezaupnice.

V ponedeljek je Chamberlain zopet govoril v poslanski zbornici. In kako se vselej zadnje mesece, je tudi ob tej priložnosti govoril o miru. Priporočal je tudi moralno razorožitev, četudi predobro ve, kje je vir vojne propagande, namreč v Rimu in Berlinu.

Vojno je opisal kot strahovito pošast, pri tem pa seveda pozabil, da žive Čehi in Španci, Avstrijci in prebivalci Memela v miru, ki je strašnejši kot vsaka vojna.

Chamberlainu ni mogoče zaupati. Francosko-anglesko-ruska vojaška zveza bi bila sklenjena že pred meseci, če bi bil Winston Churchill ali pa Duff Cooper angleški ministrski predsednik.

Rusi so že več kot pred tremi tedni predlagali, naj se sestanejo zastopniki generalnih štabov vseh treh držav.

Francoski in angleški vojaški dostojanstveniki so te dni odpotovali proti Moskvi. Kdo more jamčiti, da ne bo Chamberlain v usodnem trenutku odpoklical angleške vojaške misije, če bo mogel s tem Hitlerju ali komu drugemu ustreei.

VOJNE NE BO

Iz Nemčije, kjer je preživel nekaj tednov, se je vrnil v Ameriko Joseph Medill Patterson, izdajatelj "Daily News". Zdaj opisuje, kar je videl in slišal ter izvaja iz tega svoje lastne zaključke.

Po njegovem mnenju Nemčija ne more tvegati daljše vojne. Za vojno nima niti fizičnih niti moralnih predpogojev.

Angliji, Franciji, Poljski in Rusiji je treba samo vztrajati ter odbiti vsako nemško zahtevo po koncesijah, pa bo kmalu izginilo fašistično strašilo.

Diktatorji se vzdržujejo v sedlu le z gobezdanjem o novih zavojevanjih, da prikrijejo s tem gospodarsko slabost in šibkost svoje domače dežele.

POŠKODOVANA PAPEŽEVA NEČAKINJA

REM, Italija, 1. avgusta. — Po mnenju zdravnikov bo mogoča Papeževa nečakinja 45 letna Maria Jannarone se je precej poškodovala v avtavi nesreči dnov.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;
se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna skušnjava vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in poizkusite na
SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

DEMONSTRACIJA W. P. A. DELAVCEV

V New Yorku so WPA delavci priredili demonstracijo, v kateri so v njihov zasmeh nosili slike kongresnikov Woodruma in Taborja.

Iz Slovenije

OTROK TRPIN

Ločena žena, ki je odpotovala v Beograd, je dala svojega 5 letnega otroka Nikolaja S. v oskrbo 36-letnemu Vekoslavu S. iz Mislinja. Pokazalo se je da je Vekoslav S. ubogega otroka pretepal in da ga je pustil po cele dneve brez hrane. Končno je prišla vsa zadeva na uho orožnikom, ki so Vekoslava S. ovdadili državnemu tožniku. Ubogega otroka trpina so izročili v varstvo občine. Pri zaslišanju se je Vekoslav S. zagovarjal z živčno boleznijo

UBOJ V GRAJENŠČAKU

ob priliki fantovskega spopada 16. aprila, je imel svoje odmeve pred okrožnim sodiščem v Mariboru. Mali kazenski senat je v zvezi z ubojem, ki je zahteval življenje posestnikovega sina Ivana Hrenka, obsodil 26-letnega Franca Šeserka na 5 let ječe ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 4 let. 25-letnega Jožefa Kolariča na 2 leti ječe ter 2 letno izgubo častnih državljanških pravic, 21-letnega Antona Jakoliča na 3 leta ječe, 26-letnega Josipa Erjavca na 3 leta ječe in 3 letno izgubo častnih pravic.

DELAVEC V ŽAREČI KARBIDNI MASI

Težka nezgoda se je pripetila 39-letnemu pomožnemu delavcu Leopoldu Robiču, ki je bil zaposlen v ruski tvornici. Na ubogega delavca se je razlila žareča karbidna masa. Zaradi strašnih opeklin se je ubogi Robič onesvestil. Prepeljali

KRADEL, DENAR za pravičjal v družbi žensk.

Mali kazenski senat v Mariboru je obsodil 38 letnega Josipa Vindiša na leto in pol ječe ter na izgubo častnih pravic za dobo 3 let, ker je kradel raznim posestnikom pri Sv. Miklavžu in okoli Maribora. Ukradene predmete je prodal, denar pa je zapravljal v družbi raznih žensk.

NESREČA V RETEČAH

16. julij je s svojo vročino skoraj izpraznil Ljubljano, kar se je poznalo tudi na Sori, ki je imela pri Retečah in Medvedah toliko kopalcev, kakor še nikdar. Posebno živahno je bilo v reteškem kopalšču, kjer skoraj od samih kopalcev ni bilo več videti vode. Posebno veselje so imeli seveda otroci, ki so se v bližini kopalšča čofali v topli vodi. Ta otroški živčav je opazovalo z brvi, ki tam vodi čez Soro, okrog 20 gledalcev, med katerimi so bili nekateri tudi obledenjeni. Nanadoma pa zahrseči ograja in vseh 20 gledalcev, ki so se nanj naslanjali, pade kake 3 m globoko v vodo. Večini se ni zgodilo nič hujšega, kakor da so se ustrašili in da so mokri morali bresti iz vode. Med gledalci pa je bila tudi mati s štiriletima dvajčkoma. Pri padcu je z mati sama padla, ali tako nesrečno, da je izgubila zavest, ali pa jo je zgubila zato, ker ni znala plavati. Potegnili so jo iz vode in začeli obujati k zavesti. Oba otroka pa je voda neeš naprej in so

Peter Zgaga

HITLER IN DEKLETA

Ko človek čita dnevna poročila, nazadnje res ne ve, kje se ga glava drži. Nekoč zagrizeni sovražniki postajajo prijatelji, večerajšnji prijatelji se gledajo danes kot pes in mačka. Vse je narobe, vse je neka ko iztirjeno, svet pa drvi v ne-

gotovosti, ki ji nihče ne sil konca. Zato takih poročil nimam, ampak iztikam po velik newyorških dnevnikih po drugem in marsikdaj kaj pr zanimivega iztaknem. Poročila na prvi strani govore o Hitlerju, negovi politiki, njegovih ciljih in namen notranjih strahne je pa vsi kaj iz njegovega privatnega življenja, in iz tega, kar je prišlo zadnje čase pred njegovo oči, sklepam, da je dec krvav pod kožo. Za dekletu se je začel zanimati. Nedavno je bil neki mlada ameriški plesalki plačal d tisoč dolarjev, da se je pa krat zavrtela pred njim, pre večerajšnjim sem pa čital o tr angleških plesalkah, starih sedemnajst, osemnajst in dvetnajst let, ki so tudi plesale pred Hitlerjem in ga ne morejo prehaliti, kakšen kerle je. Pravijo, da ima na sebi nekaj privlačnega, čemur se more nobena ženska protiviti. Najmlajša med njimi ga prav podrobno opisala: — Hitler ima sinje oči, črne laserdece mustace. Salament, potem pa že mo bitni vzor moške lepote, in ma sikoga bita — se mene. Toda, kot sem rekla, brenč ti je začel šele letos. Petdes let je star in se mora podvizati, če hoče imeti še kaj od življenja. Do lanskega leta je bil pravi trdin in ni za ženski niti porajtal. Zdaj je začel najbrž kaj dr gega jesti, dočim je do lani solato in kisl mleko opletal i brusvevo vodo pil. Ni čudno, i je ob taki hrani podnevi in p noči razmišljal o samih kan nadah. Njegove prijatelje je začel resno skrbeti in so sklenili, se znaniti ga nekoliko pobližje ženskimi spolom. — Nekega lepega poletneg večera, — piše ameriški časnikar, — so mu priredili na ma lem gradiču v gorah prijetno zabavo. Vsak prijatelj je ime s seboj bodisi ljubico, bodisi ženo, Hitlerja so pa seznmili krasno prefrigano igralko, kateri so obljubili precej denarja, če ga ujame v svoje mreže. Po večerji se je družba razkropila. Igralka je odvedla Hitlerja na verando in se lotila svoje umetnosti. Pustila mu je govoriti o veki Nemčiji, o osvoboditvi vseh nemških bratov in o nemškem zavojevanju sveta. Pri tem se bolj in bolj naslanjala nanj, pa se ji je zdelo, da se ob bukov stor naslanja. Luna ji je posvetila v bela nedrja in gorski vetriček ji je privihal tanko kritce nad kolena. Hitler je pa govoril in govoril: — Jaz sem tisti, ki vlada Nemčiji, jaz bom zavojeval svet. Moji pomagači so ničle. Goebbels je šibak otrociček, Goering je debela klada. Komaj da more dvigniti roko v nacijski pozdrav. — Toda jaz, gospodična, — je dejal in vstal, — jaz lahko držim celi dve uri desnico visoko dvignjeno. In stopil je na rob verande, stegnil desno roko in obstal nepremično ko kip. Najeta Putifarka je nekaj časa strmela vanj, nato si je pa zapela obleko na prsih, si popravila krilo preko kolen, zamrmrala: "Osel!" — in po tihem odšla.

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO
Mesta New Yorka
DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE

Slovensko-Amerikanski Koledar ZA 1939
Cena Koledarja je: **50 centov**
Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.
(Lahko pošljete vsoto v poštah z denarjem po 2 ozloma po 3 cente)

JUGOSLOVANSKI FILM v NEW YORKU

NA KOZOLCU GA JE POBIL

Iz Leskoveca pri Krškem poročajo. V ponedeljek, 17. julija so pokopali Jožefa Kranjčeviča iz Kobil, ki je postal žrtev groznega zločina. V noči od petka na soboto je bil na kozolcu napaden in s sekiro pobit na glavo. Kljub hudi rani, ki mu jih je zadala maščevalna zločinska roka, je prišel sam s kozolca, nakar so ga prepeljali na vozu v bolnišnico v Krškem, a je že na poti izdihnil. Bil je miren kmetski fant. Ta strašen dogodek se je že isto jutro po bliskovito razširil in v vseh ljudeh vzbudil ogorčenje in gnus.

SE IMATE PRILOŽNOST NAROČITI TE ZANIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIRK SE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VREDNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja ŠEST KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice *POVEST—"IZUM"* Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave Spisala MARILJA AHAČIČ
6. Ura čiščenja

VSEH ŠEST KNJIG za \$1.35
Naročite pri:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 1-0
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.00	Din. 300
\$10.25	Din. 500
\$20.—	Din. 1000
\$30.—	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 0.30	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 29.—	Lir 500
\$ 57.—	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENJAM GORI ALI DOLI

Se izpolnilo voljih smetov kot spriča navedeno, bodite v dinarjih ali frank. Devizujemo se boljše pogaja.

NUJNA NARUKLA IZVESHUJEMO PO CARLE LETTER ZA PRISTOJINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

F. ČELOV:

NA POČITNICAH

Vse letovišče je bilo že porozneno v trdno spanje. V poniku vaše cerkvice je bila pravkar odbila eno ponoč...

jev pod oknom, "od kdaj pa imamo kure? Toliko kur! Proklete! Ta golazen kavsa!"

Kosjavkin. Evo, tu je moja vizitka. "Kajšljam na vašo vizitko," je odgovoril hropeč glas.

"DIEŠOV ODBOR NAJ PREIŠČE STAVKÓ PRI G. M. V CLEVELAND," PRAVI ODBOR NESTAVKARJEV

CLEVELAND, O., 3. avgusta. — Odbor nestavkarjev v Fisher Body tovarni, katera je last General Motors, je danes pozval Diesov zborniški odsek...

V KOKOSNJAK SE JE PREDSELL

ELISABETH, N. J., 3. avgusta. — Pred Henryjem S. Waldmanom, sodnikom za družinske zadeve, sta bila večeraj 48 letni DeWitt Van Wyck in njegova žena.

DOBRA KUPČIJA

ATLANTA, Ga., 3. avgusta. — Na tukajšnji postaji je bila dražba prtljage, ki je ni bilo mogoče dostaviti.

čigar ime pa ni bilo imenovano ter mu poverile usmrčenje dveh mladih roparskih morilcev.

KACA JE MOTILA PRIDIGO

SPARTA, Ga., 3. avgusta. — Pastor Robert J. Kerr se je čutil, ker so se verniki začeli med pridigo ozirati v strop nad njegovo glavo.

"MOJŠTRA" JE MANJKALO

BOSTON, Mass., 3. avgusta. — Ker je rabelj Robert G. Elliott, ki je spravil že več sto zločincev s pomočjo elektrike na oni svet, nevarno zbolel, so oblasti najele nekega človeka,

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod - Narodne pravljici in pripovedke. - Spomini na deda. - Jurij Kozjak. - Jesenska noč med slovenskimi polharji. - Domen. - Dva prijatelja.

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo.

259 strani . . . \$1.20

\$2500 ZA HOOVROVO SLIKO

WASHINGTON, D. C., 4. avgusta. — Kongres je dovolil \$2500 za sliko bivšega predsednika Herberta Hoovra.

NUDIZEM SE SIRI PO ANGLIJI

LONDON, Anglija, 3. avg. — Nudizem se je zadnji čas po Angliji strahovit o razširil.

NOGOMETNI KLUB ORGANIZACIJE ŠIVILJ

Članice International Ladies Garment Workers v Atlanta, Ga., imajo svoj nogometni klub, ki je zmagal že na več tekmah.

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti.

Naročite pri: Knjigarni Glas Naroda 216 W. 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj) Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja.

Cena \$1.50

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

"Z dovoljenjem, gospod Stolberg, to sem si že dolgo mislil."

Vsi trije se smejejo, Erlach pa pravi: "Vedno sem vedel, Franc, da vidiš travo rasti."

"Ali mi dovolite, da milostljivi gospici izgovorim svoje najskrenejše čestitke!" pravi Franc z veselimi nasmehom. "Ne vam je dovoljeno Franc, in smete tudi na zdravje moje neveste piti kozarec vina."

"Z veseljem. Želim vam vso srečo, milostljiva gospica in če mi je dovoljeno reči, gospod Stolberg, dobili boste dobro ljubezno gospo, toda moja milostljiva gospica bi morala dolgo iskati, da bi našla takega moža, kot je gospod Stolberg."

Senta mu prikima. "To vem, Franc."

"Torej ste si to že dolgo mislili, Franc?" vpraša Henrik. "Z dovoljenjem, o gospodu Stolbergu sem mislil že tedaj, ko je za milostljivo gospico nosil težko pohištvo. Kaj takega napravi človek samo iz ljubezni. Pri milostljivi gospici sem opazil mnogo pozneje, prejšnji teden. Tedaj je gospoda Stolberga pogledala tako nenavdno, ko je odšel. Tedaj pa se je tudi pri meni pričelo daniti."

Senta pri teh besedah zardi in Henrik jo tako poizvedujoče pogleda, da se mora obrniti vstran.

"Oče ima prav, Franc, ko pravi, da v idite, kako trava raste," pravi zbegana. Henrik pa pravi hitro: "Sedaj pa boste zopet kmalu stanovali s svojim gospodarjem v veliki hiši, Franc."

Franc in njegov gospodar se spogledata. "Midva s Francem moreva še dalje stanovati v oskrbnikovi hiši," pravi gospod Erlach.

Henrik zmaje z glavo. "O tem ni govora, oče! Ti boš s Francem stanoval v le- vem stranskem krilu, tam so že sobe pripravljene. Vsi imamo v hiši dovolj prostora. Franc bo, kot prej, tvoj osebni služabnik. Saj vendar ne moreš misliti, da bi te pustil stanovati v oskrbnikovi hiši, jaz pa bom s Sento stanoval tukaj!"

Stari gospod se ozre po sobi. "Skoro se mi je ta skromna hišica tako priljubila, da bi se mogel le težko ločiti od nje!"

"Tudi tam se boš zopet kmalu privadil." "Škoda za to lepo hišico. Ali naj ostane parzna?" vpraša Franc žalostno.

Henrik se zasmeje. "Tam bo stanoval kdo drugi. Pozneje si bom najel oskrbnika. Ko bom enkrat oženjen, hočem imeti kaj časa za svojo ženo. Potem ne bom smel po cele dneve biti na polju in v hlevih. Obdržal pa si bom nadzornost, katere ne da miz rok."

"Potem mi boš moral tudi včasih dovoliti, da te bom spremljala na polje; upam, da bom v tvojem hlevu našla za vebe kakega konja," pravi Senta proseče.

Henrikove oči začarane. "Ali boš res to hotela?" "Rada, prav rada."

"Ali znaš jahati?" "Da; učila sem se v Montreuxu, saj sem vendar mislila, — toda ne, o tem ne bom govorila. Dovolj, jahati znam"

Henrik ji poljubi roko. "Tako je bom prosil za plačilo," se šali Henrik, ko Franc ker se na konje boljše spozna, kot jaz. V hlevu so razum mojega jahalnega konja, samo delavski konji. Torej, oče, tvoja naloga je, da za svojo hčer najdeš najdeš konja."

"Kako se veselim na to, Henrik, hvala ti!" pravi Senta. "Tako je bom prosil za plačilo," se šali Henrik, ko Franc odide iz sobe.

Senta ga vprašujoče pogleda. "Ali bom smela kaj napraviti, da te poplačam?" "Da, privoliti moraš v to, da bo najina poroka določena dvanaajstega julija."

Senta nekoliko zardi, pravi pa mirno in odločno: "Meni je prav, Henrik. Ali ima ta dan kak poseben namen za tebe?"

"Da, dvajsetega julija je bilo, ko me je vaš Hektor na svojem hrbtu nesel v vašo hišo."

Njene oči se porose. "Ali si si to tako dobro zapomnil?"

"Da, ker je dan za tem moj rojstni dan. To sem povedal tvoji materi in dala mi je tako dobre sladkarije, ki jih do tedaj se nisem poznal, zato sem si dan tako dobro zapomnil," pravi Senta.

Senta se smeje. "O, tako prozačen!"

"Poznat mi moraš, kako sem brez vseh idealnih lastnosti. Senta se ozre vanj s porednim pogledom.

"Meni pa se zdi prav lepo, da si rad jedel sladke stvari."

"Iz vseh nebes boš padla, Setna, kadar boš spoznala vse moje napake."

Senta pa veselo zmaje z glavo. "O, ne; mislim, da se mi bodo tudi tvoje napake zdele prijetne."

"S tem me boš zelo osrečila. Torej ostane pri dvajsetem juliju?"

"Meni je prav, kar določiš. Torej einovdajsetega julija je tvoj rojstni dan?"

"Da."

"Koliko pa boš tedaj star?" "Štiriintriideset."

Senta ga pogleda. "Ko sem te prvič videla na hodniku, si se mi zdel starejši. Tako resen, skoro trd si izgledal. In vsled tega si izgledal starejši."

"Predno sem te poznal, me je življenje vedno trdo prijemale. Ti pa mi roš pomagala, da se zopet pomladim."

(Nadaljevanje prihodnjaj.)

Sto let pisemske znamke

V teh dneh je minilo 100 let, odkar je izšla pisemska znamka. Dan 6. julija 1839 je rojstni dan znamke. Predzgodovina znamke je jako zanimiva. Leta 1832 je prišel londonski trgovec Rowland Hill v neko gostilno v Londonu in je opazil, da je natakarka iznašla jako uporabljiv način, kako je pošiljala svojemu zaročencu pisma, pa ji pri tem ni bilo treba plačati pisemske pristojbine, ki je bila takrat precej visoka. Na vogalu pisma sta se oba zaročenca s posebnimi znaki sporazumevala, ali sta zdrava in kako jima je. Če jima je potem pismonoša prinesel pismo, sta si oba ogledovala znak na vogalu ovoja in sta nato rekla, da nimata denarja za pristojbino in sta pisma vrnila. Takrat je moral namreč prejemnik plačati pristojbino.

Da bi bilo temu konec, je prišlo Rowlandu na misel, da bi se pristojbina lahko plačala z lističem, ki bi bil nalepljen na vogalu kuverte, in ki naj bi ga plačal pošiljatelj že vnaprej. Rowland se je usedel in napisal svojo znamenito spomenico "Poštna reforma, njen pomen in izvedba". Spomenico je predložil komisiji britske apodnje zbornice. V tej spomenici je bila prvokrat omenjena zamisel pisemske znamke z besedami: "Lahko bi se izognili težkočam plačevanja pristojbin, če bi uporabljali košček papirja, ki bi bil vprav zadosti velik za poštni žig, in ki bi bil zadaj namazan z lepilom, tako da bi se dal prilepiti na ovojnico."

Nova zamisel je bila tu in je takoj prodrla. Če pomislimo, da so morali dotlej na prav neroden način vsak poštni žig za vsako pismo s precej visokim zneskom plačati, lahko razumemo, da se je prevsem trgovski svet Rowlandove zamisli takoj prijel. Dokler ni bila pisemska znamka uvedena, so imeli kakih 100,000 različnih pošt nih žigov. Najstarejši, doselej znani žig je z dne 15. maja 1661. V Avstriji so se ohranili žigi iz leta 1740. Pa preden se je uredničil Rowlandov načrt, je vendarle preteklo še nekaj let. Šele 6. julija 1839 je bila po sklepu poslanske zbornice v Londonu izdana prva pisemska znamka v promet. To je bila znamka za 3 penije s sliko kraljice Viktorije, v črnem tisku. To je bilo rojstvo pisemske znamke. Zgledu Anglije so sledile kasjeje vse države.

Rowland Hill je na mah po-

Društva, ki nameravajo prirediti dramatične prireditve, opozarjamo na:

IGRE

ki jih imamo v zalogi.

- Edca, drama v 4. dej. 20
- Marta, Semanj v Richmondu, 4. dejanja 20
- Prepeh, narodna pravljica v 6. dejanjih 45
- Tooškove sanje na Miklavjev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 20
- S. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vsa 45
- Govinec, 5. dejanj, tres vsnana 75
- Vrtinec, drama v 3. dejanjih 45
- Za kriš in svedoba, grokaš v 5. dejanjih 20
- Ljudski oder:
 - 1. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 60
 - 11. sv. Zapravljevec 40
 - 12. sv. Skopuh 60
- Zbirka ljudskih igar:
 - 5. snopič. Mila pod zemljo, Sv. Noča, Sanjo 60
 - 13. snopič. Vestaška, Sveti Marije Devica, Marijine otrok 20
 - 14. snopič. Sv. Boštjan, Junčka deklica, Materin blagoslov 30
 - 15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Noča 20
 - 20. snopič. Sv. Jost: Ljubost Marijinega otroka 20

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 ST., NEW YORK

AMERIKA JE DOVOLJ OBO-ROŽENA

BOSTON, Mass., 3. avgusta. — Včeraj je govoril tukaj na devetnajstem narodnem kongresu vojnih pohablencev brigadni general Frank C. Hines, upravitelj veteranskih zadev. Po njegovem mnenju bo Amerika, ko bodo završeni sedanji načrti, dovolj obožena in da se ji ni treba bati nobenega sovražnika. "Želim le," je dostavil Hines, "da bi se Amerika ne bilo nikdar treba posluževati tega orožja. V Združenih državah ni nikogar, ki bi manj hrepel po vojni kot hrepene po nji vojni pohabljeni."

NEZNOSNE RAZMERE V ANGLEŠKIH KOLONIJAH

LONDON, Anglija, 2. avg.— "Daily Herald" poroča, da bo posebna komisija, sestojeca iz članov vseh angleških političnih strank, preiskala na licu mesta obdelitve, da vladajo po nekaterih angleških kolonijah naravnost nevarne razmere. Posebno slabo je v kolonijah Gambia in Nigeria. Prebijalstvo je baje slabo hranjeno in polvirjeno raznim boleznim. Ker ni zadosti zdravniške pomoči, umirajo ljudje kakor muhe. Angleški listi so že precej časa opozarjali vlado na te razmere, toda vlada je zasledovala svojo tako priljubljeno politiko odlašanja in čakanja. Šele ko so poslanci delavske stranke kličo nastopili, je bil storjen sklep glede imenovanja posebne komisije.

NAJPOPOLNEJŠE STANOVANJE.

Lord Mountbaten se je pravkar vnel v svojo novo stanovanje v Brooks Houseu, eni najmodernejših in najsjajnejših hiš v Londonu. Lordovo stanovanje je najpopolnejše, kar si moremo misliti v polroju stanovanjske kulture.

Stanovanje je v sedmem nadstropju ter sestoji iz 18 spalnic in 5 kopalnic, ima 5 jedilnic in sprejemnic, 7 kopalnic in celo vrsto sob za služabništvo ter stranskih prostorov. Del stanovanja, 6 sob z lastnimi kopalnicami in kuhinjo je mogoče ločiti od ostalega stanovanja. Tu bodo stanovali lordi.

"GLAS NARODA" pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za star kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošljamo.

VSE PARNIKE

in LINJE ki so važne za Slovence
sastopa: **SLOVENC PUBL. CO.**
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
316 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKO SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Mesece

AVGUSTA

8. Ile de France v Havro
9. Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
11. avgusta: Bremen v Bremen
12. avgusta: Rex v Genoa
15. avgusta: Nieuw Amsterdam v Bolougne
16. avgusta: Deutchland v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
19. avgusta: Champlain v Havre
22. avgusta: Europa v Bremen Vulcania v Trst
23. avgusta: Hamburg v Hamburg Queen Mary v Cherbourg
24. avgusta: Ile de France v Havro
26. avgusta: Mauretania v Cherbourg
29. avgusta: Bremen v Bremen
30. avgusta: Normandie v Havro Aquitania v Cherbourg

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Polg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja leto. Da nam prilahnite nepotrebne dele in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ter so upravljeni obiskati tui; druge nasledbe, kjer je kaj naših rojakov nastajenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:** San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:** Pueblo, Peter Cullig, A. Saffit Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA:** Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS:** Chicago, J. Bevdik
Chicago, J. Fabian (Chicago, O'ceero in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich
La Salle, J. Speich
Marion, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, M. M. Warkik
- MARYLAND:** Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:** Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:** Chisholm, Frank Goude, J. L. Zan'v
Ely, Jos. J. Peschl
Eveland, Louis Goude
Gilbert, Louis Vesnel
Hibbing, John Povle
Virginia, Frank Hrvatlich
- MONTANA:** Roundup, M. M. Panjan
Wahoe, L. Champe
- VERMONT:** Oxnab, P. Broderick
- NEW YORK:** Brooklyn, Anthony Sret
Gowanda, Karl Strubaha
Little Falls, Frank Mendo
- OHIO:** Barberton, Frank Froha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Maninger, Jacob Reznik, John Stajul
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumbe
Youngstown, Anton Kibal
- OREGON:** Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA:** Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipravc
Cameron, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Kupnik
Export, Louis Zupančič
Farrell, Jerry Okora
Forest City, Math Kamilo
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Polnatis
Krayn, Ant. Tausch
Luzerne, Frank Balloch
Midway, Josip Zest
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan ...
- WISCONSIN:** Milwaukee, West Alia, Fr. Škaf
Sheboygan, Joseph Kukul
- WYOMING:** Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Joe Kukul
- Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopniko tako priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK